

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718010138
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8718010138.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD. L.L.M., MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. apríla 2020, v trestnej veci obž. B. M. a spol., pre zločin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c/, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, o odvolaniach obžalovaných B. M. a T.. O. Z. proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/21/2018 zo dňa 06. mája 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. sp. zn. 5T/21/2018 zo dňa 06. mája 2019 boli obžalovaní B. M. a T.. O. Z. uznaní za vinných zo spáchania zločinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c/, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

ako konatelia spoločností Q., so sídlom U. XXX XX Svit, IČO: 36 664 189, Q. A., so sídlom U., XXX XX Svit, IČO: 36 665 266 a za Q., A., so sídlom U. XXX XX Svit, IČO:36 508 101, ktorí podľa § 135 ods. 1, ods. 2 a § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka a spoločenských zmlúv jednotlivých obchodných spoločností sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých spoločníkov a aj podľa ust. § 17 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 5, 8 a 9 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 504/2009 Z. z. zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva napriek tomu, že mali vedomosť, že údaje uvedené v riadnych účtovných závierkach vrátane povinných príloh spoločností Q., A., Q., A. a Q., A. za roky 2008, 2009, 2010 a 2011 nezodpovedajú skutočnosti, tieto údaje overili, riadne účtovné závierky predložili na schválenie valnému zhromaždeniu spoločností Q., s.r.o., Q. s.r.o. a Q., s.r.o. a následne ich predložili na príslušný daňový úrad a príslušnému registrovému súdu, pričom nerozhodli o zrušení prác a trvalom zastavení prác v projekte OKKO G.E.R a neúčtovali o zmarenej investícii ako o škode a napriek tomu si túto škodu zo zmarenej investície uplatnili

- v sporovom konaní vedenom od dňa 29.09.2008 na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 13C/270/2008 v právnej veci žalobcu Q., A., U. XX, A. IČO: 36 664 189 proti žalovanému Slovenskému pozemkovému fondu, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345 o zaplatenie 15.858.676,24,--eur s príslušenstvom

- v sporovom konaní vedenom od dňa 29.09.2008 na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 17C/257/2008 v právnej veci žalobcu Q., A., U. XX, A., IČO: 36 665 266 proti žalovanému Slovenskému pozemkovému fondu, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345 o zaplatenie 23.183.243,64,--eur s príslušenstvom

- v sporovom konaní vedenom od dňa 29.09.2008 na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 20C/139/2008 v právnej veci žalobcu Q., A., U. XX, A., IČO: 36 508 101 proti žalovanému Slovenskému pozemkovému fondu, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345 o zaplatenie 52.756.849,73,--eur s príslušenstvom

a napriek tomu, že v roku 2009 došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.09.2009 medzi spoločnosťou Q., A., U. XXX XX Svit. a spoločnosťou ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED, so sídlom CASSANDRA CENTRE, Theklas Lyssioti Street 29, 3030 Limassol, Cyperská republika k predaju podmienenej pohľadávky vo výške 15.858.676,27,--eur za sumu 20.000,--eur a 1% zo sumy priznanej súdom, spoločnosťou Q., A., U. XX, XXX XX A. a spoločnosťou ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED, so sídlom CASSANDRA CENTRE, Theklas Lyssioti Street 29, 3030 Limassol, Cyperská republika k predaju podmienenej pohľadávky vo výške 23.183.243,64,--eur za sumu 20.000,--eur a 1% zo sumy priznanej súdom, spoločnosťou Q., A., U. XXX XX A. a spoločnosťou ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED, so sídlom CASSANDRA CENTRE, Theklas Lyssioti Street 29, 3030 Limassol, Cyperská republika k predaju podmienenej pohľadávky vo výške 52.756.849,73,--eur za sumu 105.000,--eur a 1% zo sumy priznanej súdom a predaj svojich podmienených pohľadávok voči Slovenskému pozemkovému fondu, ktoré boli v tom čase žalované na Okresnom súde Poprad neuviedli v časti L Poznámok, k účtovnej závierke spoločností Q., A., Q. A. a Q. A., čím zatajili významnú podmienenú pohľadávku voči ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED a v časti N Poznámok, k účtovnej závierke spoločností Q., A., Q. s.r.o. a Q. s.r.o. za rok 2009, 2010, 2011 zoznam obchodov účtovnej jednotky dohodnutých s dcérskou účtovnou jednotkou a materskou účtovnou jednotkou bez ohľadu na to, že či sa obchody medzi nimi v jednotlivých účtovných rokoch uskutočnili a na to, či sa uskutočnil predaj pohľadávky zo súdnych sporov materskej spoločnosti ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED.

Za to bol obom obžalovaným uložený podľa § 259 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 /troch/ rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona im okresný súd výkon trestu podmienenečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním obžalovaných.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona bola určená skúšobná doba vo výmere 3 /troch/ rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obžalovaným povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Súčasne im bol podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu konateľa obchodných spoločností na dobu 3 /troch/ rokov.

Proti tomuto rozsudku podali ihneď po jeho vyhlásení odvolania obaja obžalovaní proti všetkým výrokom, ktoré odôvodnili prostredníctvom spoločného obhajcu. Ten v prvom rade poukazuje na to, že čin, z ktorého boli obžalovaní uznaní za vinných, nie je trestným činom. Obžalovaní ako konatelia obchodných spoločností Q., A., Q., A., Q., A. nemali povinnosť a ani oprávnenie rozhodnúť o zrušení prác a trvalom zastavení prác v projekte OKKO G.E.R.. O uvedenom mohlo rozhodnúť iba valné zhromaždenia vyššie uvedených spoločností, ktoré tak neučinili, pričom obžalovaní na to nemali právomoc. K uvedenému cituje jednak príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, tak aj znenia článkov spoločenských zmlúv menovaných obchodných spoločností. Zákon o účtovníctve a nadväzujúce právne predpisy na účtovanie o škode vyžaduje rozhodnutie príslušného orgánu spoločnosti, ktorým bolo v tomto prípade len valné zhromaždenie, pričom takéto rozhodnutie nebolo prijaté, a teda nemohlo byť ani účtované o zmarenej investícii ako o škode. V ďalšom rozoberá znalecké posudky T.. Z. a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a Opatrenia Ministerstva Financí SR č. 23 054/2002-92 a čl. 46 Ústavy SR. Žiaden zákon nestanovil, že by podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody bolo akékoľvek účtovanie o škode. Obžalovaní nemali ani právnu povinnosť uvádzať v poznámkach ku účtovnej závierke podmienené pohľadávky definované v obžalobe, pretože zvýšenie ekonomických úžitkov z týchto pohľadávok bolo považované konateľom Ing. Z. v účtovnej jednotke za nepravdepodobné. Súčasne k tomu poukazuje aj na Prílohu č. 3 Opatrenia MF SR č. 4455/2003-92, kedy rozhodnutie je na samej účtovnej jednotke, či túto informáciu uvedie v účtovnej závierke z hľadiska určenia jej významnosti, čo potvrdil aj znalec T.. Z.. Prípadne neuvedenie týchto údajov v časti N Poznámok k účtovnej závierke je len správnym deliktom podľa zákona o účtovníctve. Trestnosť činu, podľa jeho názoru, zanikla so zmenou právnych predpisov,

pretože podmienený majetok Mikro účtovných jednotiek od roku 2015 už výslovne nie je považovaný za významný údaj, ktorý musela Mikro účtovná jednotka uvádzať ako povinný údaj v prílohe účtovnej závierky, čím je preukázaná aj bezvýznamnosť neuvedenia podmieneného majetku v Poznámkach k ÚZ-ke. Spochybňuje aj spáchanie činu závažnejším spôsobom konania a trestné stíhanie činu podľa § 259 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona je premlčané. Taktiež poukazuje na konštatovania a závery uvedené v odbornom vyjadrení č. 1/2019 a znaleckom posudku č. 2/2019 vypracovaných znalkyňou T. V. L., podľa ktorých by mimo iného daňový úrad pri kontrole účtovníctva posudzovaných účtovných jednotiek mal dostať podkladov slúžiacich na kontrolu účtovníctva a to ako existencie súdnych sporov a podmieneného majetku, tak aj ohľadom postúpenia pohľadávok.

V následnom doplnení odvolania napáda, že súd vôbec neskúmal a ani nemal žiadnym dôkazom preukázaný úmysel obžalovaných zatajiť v iných podkladoch slúžiacich na kontrolu účtovníctva povinné údaje o závažných skutočnostiach. Súd vec nesprávne právne posúdil, pretože považoval Poznámky ku účtovnej závierke za iné podklady slúžiace na kontrolu účtovníctva. Rozberá pojem iné podklady než poznámky, kedy súd nemôže extrahovať zo zákona stanovenej sústavy dokladov slúžiacich na kontrolu účtovníctva len jeden výkaz a tvrdiť zatajenie údajov v podkladoch na kontrolu účtovníctva, keďže vo všetkých zo zákona relevantných podkladoch na kontrolu účtovníctva sa tieto podmienené pohľadávky a zároveň obchody s materskou spoločnosťou nachádzajú. Kontrola účtovníctva v žiadnej z dotknutých účtovných jednotiek nikdy nebola začatá ani vykonaná. Nenastala tak okolnosť, aby mohlo dôjsť eventuálne k zatajeniu nejakého údajov v iných podkladoch, keďže kontrola účtovníctva ani len nezačala. Trestný súd nemá právomoc vykonávať kontrolu účtovníctva v zmysle § 38 ods. 4 z. č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a až na základe takejto kontroly by mohol správca dane konštatovať, či nejaké údaje v podkladoch na kontrolu účtovníctva boli zatajené. Zo strany obhajoby boli v priebehu konania predložené dôkazy o nezatajení povinných údajov o závažných skutočnostiach v iných podkladoch slúžiacich pre kontrolu účtovníctva. V ďalších častiach odvolania rozoberá a podrobne analyzuje skutkovú vetu napadnutého rozsudku, k čomu predkladá svoje argumenty týkajúce sa nezrušenia prác a trvalého zastavenia prác obžalovanými na projekte OKKO G.E.R., práva na súdnu ochranu, neúčtovaniu zmarenej investície ako o škodu, vedomosti obžalovaných, že údaje uvedené v riadnych účtovných závierkach, vrátane povinných príloh, nezodpovedajú skutočnosti, nezatajeniu podmienených pohľadávok a obchodov s materskou spoločnosťou. Má za to, že pre kontrolu účtovníctva logicky aj podľa zákona o účtovníctve slúži omnoho viac dokladov, predovšetkým účtovné doklady, celé účtovníctvo, účtovné záznamy nachádzajúce sa v účtovníctve účtovnej jednotky, kde sa predmetné údaje jasne nachádzajú. Taktiež v účtovníctve sú aj zmluvy o postúpení pohľadávok a tieto sú zároveň v jednotlivých sporových konaniach, pričom tieto boli známe aj prokurátorovi, ktorý vstúpil do civilných konaní. Opätovne sumarizuje a uvádza skutočnosti a okolnosti uvedené v jeho predošlom odvolaní, s ktorými sa okresný súd nevysporiadal. Požiadal zrušiť napadnutý rozsudok a oboch obžalovaných spod obžaloby oslobodiť.

Z vyjadrenia prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaných vyplýva, že so všetkými uvádzanými skutočnosťami sa súd v rozsudku zaoberal a vyhodnotil ich. Podstata skutku spočíva v tom, že obžalovaní mali vedomosť, že údaje v riadnych účtovných závierkach, vrátane povinných príloh jednotlivých spoločností, nezodpovedá skutočnosti, údaje overili, účtovne závierky predložili na schválenie valným zhromaždeniam a napriek podaniu civilných žalôb a postúpeniu pohľadávok materskej spoločnosti, tieto neuviedli v Poznámkach k účtovným závierkam. Stotožňuje sa s rozborom T. Z., podľa ktorého je rozhodnutie o zmarenej investícii a škode tou istou operáciou a že o škodu môže rozhodovať len ten, kto je zodpovedný za vedenie účtovníctva a táto právomoc sa nedá preniesť na valné zhromaždenie. Znaleckými posudkami Ing. O. Z. č. 12/2015 a č. 21/2015 sú vyvrátené tvrdenia obhajoby, že údaje v účtovných závierkach v rozsudku uvedených spoločností zodpovedali skutočnosti. Pokiaľ obžalovaní uvádzajú, že podmienený majetok mikro účtovných jednotiek od roku 2015 nie je považovaný za významný údaj a v tejto súvislosti namietajú nepoužitie ustanovení Trestného zákona, tak ust. § 84 Tr. zákona sa použije vtedy, keď skutok, ktorý je predmetom trestného konania, v čase spáchania napĺňa všetky znaky príslušného ustanovenia v tom čase účinného Trestného zákona, ale neskorší zákon meniaci alebo dopĺňajúci Trestný zákon toto ustanovenie Trestného zákona zruší a ďalší (neskorší) zákon takéto konanie opäť posudzuje ako trestný čin. Netýka sa zmeny mimotrestných zákonov, ktoré ovplyvňujú trestnosť, pokiaľ by išlo o blanketnú normu priamo napojenú na skutkovú podstatu. Konanie obžalovaných ako konateľov napĺňa aj porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej z ich funkcie a tak skutok je správne kvalifikovaný, preto do úvahy neprichádza ani premlčanie. Navrhol odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, prihliadnuc aj na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolania obžalovaných sú dôvodné a to aj z iných ako uvádzaných dôvodov.

Prvostupňový súd pri ustálení záveru o vine obžalovaných poukázal na príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z., Opatrenie MF SR č. 23054/2002 zo dňa 16.12.2002 o postupe účtovania a rámcovej účtovnej osnove, Opatrenie MF SR č. 4455/2003 zo dňa 31.03.2003 o podrobnostiach o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, závery znaleckých posudkov Ing. O. Z., výpoveď znalca Ing. O. Z. a svedkyne Ing. M. Q. i všetky vykonané listinné dôkazy, na obsah ktorých okresný súd poukázal v predchádzajúcich častiach svojho rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s obranou obžalovaných, ktorí poukazovali na závery znaleckého posudku a odborného vyjadrenia Ing. V. L., ktoré spočívali v podstate iba v tom, že znalkyňa z jej predložených dokladov konštatovala, že v predmetných obchodných spoločnostiach bol dostatok podkladov slúžiacich na kontrolu účtovníctva a na to, že v obchodných spoločnostiach v danom prípade nedochádzalo ku skresľovaniu údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, resp. s obranou, že účtovníctvo obchodných spoločností reálne vykonávali iné osoby na základe zmluvy o dodaní účtovníckych služieb /spoločnosť Royal/, pretože obžalovaných ako konateľov obchodných spoločností to nezbavuje zodpovednosti s poukazom na citované ustanovenie § 135 Obchodného zákonníka a príslušné ustanovenia zákona o účtovníctve, keďže platí, že konatelia zodpovedajú valnému zhromaždeniu za stav vedenia účtovníctva a predpísanej evidencie bez ohľadu na to, či tieto činnosti vykonávajú osobne alebo ich zabezpečujú prostredníctvom iných právnických alebo fyzických osôb. Okresný súd neakceptoval ani obranu obžalovaných, že o pozastavení projektu OKKO G.E.R. rozhoduje valné zhromaždenie obchodných spoločností, keďže konatelia obchodných spoločností zodpovedajú valnému zhromaždeniu obchodných spoločností za stav vedenia účtovníctva a predpísanej evidencie.

K tvrdeniu Ing. V. L. uvedenom v jej odbornom vyjadrení č. 1/2019 zo dňa 25.03.2019, že podmienený majetok mikro účtovnej jednotky od roku 2015 už nie je považovaný za významný údaj, ktorý má mikro účtovná jednotka za povinnosť uvádzať ako povinný údaj v prílohe účtovnej závierky, prvostupňový súd považoval za potrebné uviesť, že pri posudzovaní trestného činu sa vždy vychádza zo zásady, že páchatelov skutok sa posudzuje podľa toho práva /trestného a mimo trestného/, ktorého použitie je pre páchatela najpriaznivejšie, avšak vždy sa použije vo všetkých smeroch buď len právo /trestné alebo mimotrestné/ platné v čase činu, alebo len neskoršie právo, aj keď je samozrejme možné posudzovať trestnosť činu podľa mimotrestnej normy /napr. daňovej hmotnoprávnej normy/ z rokov 2008, 2009, 2010, 2011/ a podľa neskoršieho Trestného zákona, ktorý je pre páchatela priaznivejší /napr. z dôvodu zmien kvalifikovanej podstaty trestného činu na základnú skutkovú podstatu/, k čomu však v danej trestnej veci nedošlo.

Okresný súd mal za absolútne vylúčené, aby si v sporových konaniach pôvodne vedených na Okresnom súde Poprad uplatňovali predmetné obchodné spoločnosti celkovo škodu vo výške 91.798.769,61,- eur, bez akéhokoľvek účtovného a relevantného dôkazu, ktorý by svedčil o objektivite zmarených investícií alebo o dôkaze o vzniknutej škode v dôsledku zmarenia investície, bez jeho zaevidovania v účtovníctve obchodných spoločností alebo v Poznámkach k ročnej závierke, v súvahách alebo vo výkazoch o zisku a strate za žalované obdobie, rovnako tak bez jediného relevantného dôkazu svedčiaceho o odplatnom prevode súdnych pohľadávok obchodných spoločností spol. ERMANNO TRADE, práve naopak, celé dokazovanie vykonané a vyhodnotené súdom svedčilo o fiktívnych a účelových účtovných operáciách predmetných obchodných spoločností a o vysoko sofistikovanom protizákonnom a protispoločenskom konaní.

Prvostupňový súd súčasne konštatoval, že podľa ustálenej súdnej praxe formulácia „dôležitej povinnosti vyplývajúca zo zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uložená podľa zákona“ je volená tak, aby zahŕňala porušenie všetkých relevantných dôležitých povinností, ktoré páchatelovi vyplývajú z jeho povolania, pracovného zaradenia, zamestnania, postavenia či funkcie, pričom ide aj o povinnosti uložené zákonom alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zároveň vyplýva, že okresný súd na strane 8 až 14 odôvodnenia podrobne rozoberá výpoveď znalca Ing. O. Z., ktorého vypočul na hlavnom pojednávaní konanom dňa

18.03.2019 a ním spracované znalecké posudky č. 12/2015 a 21/2015, pričom predmetný dôkaz v podobe záverov znaleckého posudku a výpovede znalca Ing. O. Z. bol pre prvostupňový súd dôkazom rozhodujúcim pre predmetné posúdenie veci, žalovaného skutku i konania obžalovaných.

Takto uvedené závery prvostupňového súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sú však, podľa názoru krajského súdu, predčasné, pretože nemajú základ v riadnom objasnení všetkých pre posúdenie veci dôležitých okolností, pričom súd sa pri svojom rozhodovaní opiera aj o dôkazy, ktoré neboli vykonané v konaní pred súdom.

Podľa § 2 ods. 11 Tr. por., súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl. Strany majú právo nimi navrhnutý dôkaz zabezpečiť.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 18 Tr. por., konanie pred súdom je ústne, výnimky ustanovuje tento zákon. Dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravidla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla či obstarala.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por., pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 268 ods. 2 Tr. por., pri výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní sa použijú ustanovenia § 258 ods. 2 a 3 <javascript:%20fZzSRInternal('30280',%20'15070756',%20'15070756',%20'4782431',%20'4782432',%20'0')> a § 259 <javascript:%20fZzSRInternal('30280',%20'15070756',%20'15070756',%20'4782434',%20'4782435',%20'0')> primerane. Namiesto výsluchu znalca možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jeho písomný znalecký posudok, ak znalec bol pred podaním znaleckého posudku poučený podľa § 144 <javascript:%20fZzSRInternal('30280',%20'15070742',%20'15070742',%20'4781644',%20'4781646',%20'0')>, nie sú pochybnosti o správnosti a úplnosti znaleckého posudku a prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia, alebo ak sa znalec naň odvolá.

Podľa § 278 ods. 2 Tr. por., ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 4 alebo 5 <javascript:%20fZzSRInternal('30280',%20'3696806',%20'3696806',%20'4782210',%20'4782211',%20'0')>, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Z citovaných ustanovení vyplýva aj zásada bezprostrednosti a ústnosti trestného konania. Súd teda zásadne rozhoduje na základe pred ním ústne vykonaných dôkazov.

V prieskumnom konaní odvolací súd ale zistil, v súvislosti s citovanými ustanoveniami, ako to napokon vyplýva aj z vykonaného dokazovania, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 18.03.2019 bol síce vypočutý Ing. O. Z., znalec z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo, financie, pričom prvostupňový súd na strane 13 -14 odôvodnenia rozhodnutia uvádza podstatné skutočnosti, ktoré znalec pri tomto svojom výsluchu uvádzal. Súčasne ale podrobne rozoberá a cituje jednotlivé časti a závery ním písomne spracovaných znaleckých posudkov č. 12/2015 a 21/2015 (strany 8-13), ktoré ale v priebehu celého súdneho konania na súde prvej inštancie neboli v súlade s § 268 ods. 2 Tr. por. vôbec prečítané, a teda procesné strany sa s týmito dôkazmi nemohli oboznámiť, čím boli zároveň zmarené aj práva obžalovaných na obhajobu, t.j. právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom vykonaným v konaní pred súdom, pretože spravodlivé rozhodnutie si vyžaduje, aby súd rozhodoval na podklade bezprostredne pred ním ústne vykonaných dôkazov.

Okresný súd, ako to aj sám napokon konštatuje, výrok o vine obžalovaných v podstatnej miere ustálil práve so zreteľom na obsah a závery znaleckých posudkov a výpovedí znalca Ing. O. Z., pretože tieto dôkazy považoval za rozhodujúce pre posúdenie veci, žalovaného skutku i konania obžalovaných.

V prejednávanej veci teda podstatnou chybou konania je, že prvostupňový súd ustálil časť usvedčujúcich skutkových zistení na základe dôkazov, ktoré nevykonal spôsobom predpísaným Trestným poriadkom a tým nepostupoval v súlade so zásadou náležitosti zistenia skutkového stavu. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd sa nemohol nezaoberať ich hodnotením v rámci posudzovania preukázania žalovaných skutkových okolností.

V ďalšom odvolací súd, aj napriek nemožnosti hodnotiť dokazovanie, si dovoľuje poukázať na ďalšie skutočnosti.

V zmysle ust. § 2 ods. 1 Tr. zákona, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

V prvom rade je nutné uviesť, že zákonodarca používa v ustanovení § 2 ods. 1 Tr. zák. pojem „zákon“ (teda nie Trestný zákon), čo znamená, že trestnosť činu sa neposudzuje len podľa Trestného zákona, ale prípadne aj podľa iných (mimotrestných) zákonov, na ktoré Trestný zákon buď vyslovene odkazuje alebo na ktoré odkazuje za použitia tzv. normatívneho znaku skutkovej podstaty a od ktorých, v konkrétnom prípade, závisí trestnosť činu (ide hlavne o zákony, na ktoré Trestný zákon odkazuje v odkazovacích alebo blanketných normách). Pri posudzovaní trestnosti činu sa preto vždy vychádza zo zásady, že páchatel'ov skutok sa posudzuje podľa toho práva (trestného a mimotrestného), ktorého použitie je pre páchatel'a najpriaznivejšie, avšak vždy sa použije, vo všetkých smeroch, buď len právo (trestné alebo mimotrestné) platné v čase činu, alebo len neskoršie právo. Podstatou posudzovania trestnosti činu nie je len posudzovanie ustanovení Trestného zákona, ale aj zákonov, na ktoré Trestný zákon vyslovene odkazuje vo svojich skutkových podstatách, nakoľko práve od nich často závisí to, či konanie určitej osoby bude trestné alebo beztrestné. Pri posudzovaní trestnosti činu sa teda neposudzujú len ustanovenia Trestného zákona, ale berie sa do úvahy aj súhrn všetkých do úvahy prichádzajúcich blanketových právnych predpisov účinných v tom istom čase, ktoré majú vplyv nielen na otázku, či posudzovaný čin páchatel'a je vôbec stíhateľný, ale aj na otázku, pre ktorý trestný čin. Preto sa podľa času spáchania musí posudzovať aj to, ktoré právne normy dopĺňajú blanketové dispozície Tr. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqga2v6mzqga>> zákona.

V danom prípade bude preto potrebné sa najprv vysporiadať s otázkou trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaných, ktorí v zmysle skutkovej vety mali okrem iného ako konatelia uviesť údaje v riadnych účtovných závierkach, vrátane povinných príloh spoločností Q., A. Q. A. a Q., A. za roky 2008, 2009, 2010 a 2011, ktoré nezodpovedali skutočnosti, tieto údaje overili, riadne účtovné závierky predložili na schválenie valnému zhromaždeniu spoločností Q., A., Q. A. a Q., A. a následne ich predložili na príslušný daňový úrad a príslušnému registrovému súdu, keďže podmienený majetok Mikro účtovných jednotiek od roku 2015 už výslovne nie je považovaný za významný údaj, ktorý musí Mikro účtovná jednotka uvádzať ako povinný údaj v prílohe účtovnej závierky (porovnaj opatrenie MF SR platného od 1.1.2015) a či v takýchto prípadoch je možné vyvodzovať trestnú zodpovednosť páchatel'a za porušenie povinnosti - uviesť povinný údaj, ktorá už v čase rozhodovania súdu nie je mimotrestnou normou obligatórne uložená v neskončených trestných veciach a či je možné postupovať analogicky podľa ustanovenia § 84 Tr. zák., ktoré hovorí o zániku trestnosti činu v dôsledku zmeny zákona (aj keď len trestného - a či by bolo možné analogické použitie predmetného ustanovenia v prospech páchatel'a). Rozhodujúcim kritériom pro posúdenie otázky, či použitie neskoršieho zákona by bolo pre páchatel'a priaznivejšie, je celkový výsledok z hľadiska trestnosti, ktorý by bol pri aplikácii toho či iného zákona dosiahnutý s prihliadnutím ku všetkým právne rozhodným okolnostiam konkrétneho prípadu. Použitie nového práva je teda pre páchatel'a priaznivejšie vtedy, pokiaľ jeho ustanovenia posudzované ako celok poskytujú výsledok priaznivejší ako právo skoršie (napr. čin by nenaplnil znaky žiadneho trestného činu a neprichádzalo by do úvahy ani postúpenie veci príslušnému orgánu na ďalšie konanie).

S takto uvádzanými okolnosťami sa bude potrebné vypořiadat' aj pri tej časti skutku, ktorou sa obžalovaný v podstate kládne za vinu aj to, že napriek tomu, že dňa 29.09.2009 došlo na základe zmlúv o postúpení pohľadávok (predaj podmienených pohľadávok) zo dňa 29.09.2009 medzi tam uvádzanými obchodnými spoločnosťami, ktoré boli v tom čase žalované na Okresnom súde Poprad, neuviedli v časti L Poznámok, k účtovnej závierke týchto spoločností, čím mali zatajiť významnú podmienenú pohľadávku voči ERMANNIO TRADE & INVEST LIMITED a v časti N Poznámok, k účtovnej závierke spoločností

Q., A., Q., A. a Q., A. za rok 2009, 2010, 2011 zoznam obchodov účtovnej jednotky dohodnutých s dcérskou účtovnou jednotkou a materskou účtovnou jednotkou bez ohľadu na to, že či sa obchody medzi nimi v jednotlivých účtovných rokoch uskutočnili a na to, či sa uskutočnil predaj pohľadávky zo súdnych sporov materskej spoločnosti ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED.

Zároveň obžalovaným sa kladie za vinu spáchanie skutku závažnejším spôsobom konania, tým že porušili dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ich funkcie a uloženu im zákonom. Súd prvého stupňa má za to, že porušením dôležitej povinnosti sa rozumie závažnejšie neplnenie si povinností alebo také porušenie, ktoré je nad rámec ich bežného plnenia. Podľa ustálenej súdnej praxe formulácia „dôležitej povinnosti vyplývajúca zo zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uložená podľa zákona“ je volená tak, aby zahŕňala porušenie všetkých relevantných dôležitých povinností, ktoré páchatelovi vyplývajú z jeho povolania, pracovného zaradenia, zamestnania, postavenia či funkcie, pričom ide aj o povinnosti uložené zákonom alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

Z komentárov k uvedenej problematike vyplýva, že za dôležitú povinnosť možno všeobecne považovať povinnosť, ktorej porušenie za danej situácie spravidla v značnej miere zvyšuje najmä nebezpečenstvo pre ľudský život a zdravie. Môže však ísť aj o škodu na majetku alebo na iných právach obeť. Ide o povinnosti, ktoré pre páchatel'a vyplývajú z jeho pôsobnosti v pracovnom alebo funkčnom zaradení. Povinnosti môžu vyplývať nielen zo zákona, ale na základe zákona aj z iného všeobecne záväzného právneho predpisu.

Aby išlo o porušenie dôležitej povinnosti, musí sa preukázať, že medzi porušením takej povinnosti a následkom trestného činu je príčinná súvislosť (k tomu porovnaj R 31/1966). Ak pri vzniku následku spolupôsobilo viac, treba hodnotiť každú príčinu, pokiaľ ide o jej význam pre vznik následku osobitne a určiť jej dôležitosť z hľadiska následku, ktorý z konania páchatel'a nastal. Konanie páchatel'a, aj keď je len jedným článkom reťaze príčin, ktoré spôsobili následok, je príčinou následku aj vtedy, keď by následok nenastal bez ďalšieho konania tretej osoby (k tomu porovnaj R 72/1971).

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd cituje ustanovenia Obchodného zákonníka (najmä §§ 135 ods. 1,2 a 135a) a zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z.z., z ktorých vyplývajú povinnosti konateľov spoločností s ručením obmedzením ako aj účtovnej jednotky vo vzťahu k účtovnej závierke. Teda, obžalovaní mali konať spôsobom odporujúcim zákonu spočívajúcim v tom, že zatajili povinné údaje o závažných skutočnostiach v iných podkladoch (poznámkach) slúžiacich na kontrolu účtovníctva a čin spáchali porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej im z ich funkcie a uloženej im zákonom.

Krajský súd na tomto mieste dáva do pozornosti prvostupňovému súdu, že bude nevyhnutné sa podrobnejšie zaoberať žalovanou právnou kvalifikáciou konania obžalovaných (najmä, ak opätovne dospeje k záveru o ich vine) a následne ju aj ústavne konformným spôsobom odôvodniť a to aj z pohľadu, či použitie jednej a tej istej okolnosti - spáchanie trestného činu vykonávaním svojich povinností spôsobom odporujúcim zákonu - zatajenie povinných údajov (§ 259 ods. 1 písm. c) Trestného zákona) na jednej strane a spáchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona (§ 259 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, § 138 písm. h) Trestného zákona), na druhej strane na vyvodenie dvoch pre obžalovaných negatívnych dôsledkov v podobe súčasného použitia tej istej okolnosti na posúdenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 259 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a zároveň aj podľa § 259 ods. 3 písm. b) Trestného zákona neodporuje princípu spravodlivej konkurencie dvoch zákonných ustanovení a zároveň, či súčasné použitie uvedených ustanovení Trestného zákona neodporuje princípu zákazu dvojitého pričítania (spravodlivá konkurencia) tej istej okolnosti (§ 38 ods. 1 Trestného zákona) vo vzťahu k obžalovaným. Platí totiž, že v prípade takejto konkurencie má prednosť právne posúdenie skutku len podľa základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože tá istá okolnosť zároveň odôvodňujúca aj právne posúdenie skutku podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, je už v nej (v základe) obsiahnutá. V súdenom prípade bude mať totiž uvedená skutočnosť nepochybne podstatný význam nielen pre ustálenie právnej kvalifikácie konania obžalovaných a tým aj do úvahy prichádzajúcej výšky trestnej sadzby, ale v neposlednom rade aj pre plynutie lehôt pri úvahách týkajúcich sa premlčania trestného stíhania (§ 87 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona - 10 rokov alebo písm. e/ - 3 roky).

Obžalovaní boli okrem iného uznaní za vinných aj za to, že nerozhodli o zrušení prác a trvalom zastavení prác v projekte OKKO G.E.R a neúčtovali o zmarenej investícii ako o škode a napriek tomu

si túto škodu zo zmarenej investície uplatnili. Z výpovede obžalovaných ako aj svedkov (Ing. Z. J.), znalca Ing. O. Z. vyplýva, že spoločnosti Q., A., Q., A. a Q., A. boli založené za účelom realizácie projektu OKKO G.E.R. a realizácia tejto investície mala byť prakticky jediným ich reálne vykonávaným predmetom podnikania. Išlo teda o hlavný (nosný) predmet ich obchodnej činnosti. Zo spoločenských zmlúv (zakladateľských listín) týchto spoločností s ručením obmedzením zhodne vyplýva, že o schválení zmien týkajúcich sa podnikateľskej činnosti spoločnosti rozhoduje valné zhromaždenie. Je nepochybné, že v prípade rozhodovania o zrušení prác a trvalom zastavení prác v projekte OKKO G.E.R., keďže ide asi o najdôležitejšiu zmenu v hospodárskom a obchodnom živote vyššie menovaných obchodných spoločností, si takúto kompetenciu v zmysle jednotlivých spoločenských zmlúv vymienilo do svojej pôsobnosti valné zhromaždenie, ktoré je najvyšším orgánom spoločnosti. Rozsah pôsobnosti valného zhromaždenia ustanovený Obchodným zákonníkom možno spoločenskou zmluvou alebo stanovami rozšíriť. Valné zhromaždenie si môže vyhradiť na rozhodovanie aj veci, ktoré inak patria do pôsobnosti konateľov (napr. rozhodovanie vo veciach obchodného vedenia). V žiadnom prípade však nemôže na seba preniesť oprávnenie konateľov konať v mene spoločnosti, ktoré zo zákona patrí iba konateľom ako členom štatutárneho orgánu. Zároveň platí, že valné zhromaždenie má právo kedykoľvek si vyhradiť rozhodovanie aj o tých otázkach, o ktorých podľa zákona, spoločenskej zmluvy alebo stanov má rozhodovať iný orgán, a to dokonca aj vtedy, keď takýto postup spoločenská zmluva výslovne neurčuje. Toto právo vyplýva valnému zhromaždeniu ako najvyššiemu orgánu spoločnosti priamo zo zákona.

Vzhľadom na takto rozdelené kompetencie medzi obžalovanými ako konateľmi uvádzaných spoločností s ručením obmedzeným a ich valnými zhromaždeniami sa preto bude potrebné zaoberať, či v prípade projektu OKKO G.E.R. mohli o zrušení a trvalom zastavení prác rozhodnúť samotní obžalovaní ako konatelia bez toho, aby o tom nemuselo pretým rokovať a rozhodnúť valné zhromaždenie v súlade so spoločenskou zmluvou. Keďže ide o posúdenie právnej otázky, vyjadrenia znalca Ing. Z., o ktoré oprel svoje zdôvodnenie aj okresný súd (že konatelia obchodných spoločností zodpovedajú valnému zhromaždeniu obchodných spoločností za stav vedenia účtovníctva a predpísanej evidencie, a preto mali rozhodnúť o pozastavení projektu OKKO G.E.R.) je v tomto smere právne irelevantné. V prípade, ak súd dospeje k záveru, že tak mohlo urobiť len valné zhromaždenie, potom vyvstáva otázka, či konatelia - obžalovaní boli nielen oprávnení ale aj povinní účtovať o zmarenej investícii ako o škode.

S poukázaním na vyššie rozvedené skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že v danom štádiu konania sú pochybnosti o správnosti skutkových zistení v napadnutom rozsudku, ktoré sa týkajú obžalovaných, a preto zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Povinnosťou okresného súdu bude preto procesným spôsobom uskutočniť dôkazy (znalecké posudky Ing. O. Z. č. 12/2015 a 21/2015), ktoré neboli vôbec v konaní pred okresným súdom vykonané. Až po vykonaní dokazovania v naznačenom smere, resp. po doplnení ďalších dôkazov, potreba ktorých vyvstane v priebehu konania a po zhodnotení vyššie uvedeného bude možné, podľa názoru odvolacieho súdu, ustáliť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie a tento následne aj právne posúdiť a to aj z hľadiska trestnoprávnej zodpovednosti vo vzťahu k časovej pôsobnosti, premlčania trestného stíhania z pohľadu právnej kvalifikácie alebo či konanie obžalovaných naplnilo alebo nenaplnilo obligatórne znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu.

Prvostupňový súd v zmysle ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. poriadku je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí krajský súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, vykonanie ktorých odvolací súd nariadil. V zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia je potrebné dbať na to, aby v novom konaní nedošlo k zmene rozhodnutia v neprospech obžalovaného, pretože napadnutý rozsudok bol zrušený len v dôsledku odvolania podaného v jeho prospech.

Vo vzťahu k dôvodom odvolania obžalovaných krajský súd konštatuje, že sa nimi nemohol bližšie zaoberať, mimo vyššie uvedeného, práve z dôvodu, že „rozhodujúce“ dôkazy, o ktoré opiera svoje rozhodnutie okresný súd, neboli vykonané procesným spôsobom, čím vznikli pochybnosti o správnosti jeho záverov.

Z týchto dôvodov krajský súd vyhodnotil odvolania obžalovaných B. M. a Ing. O. Z. ako dôvodné a postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.